

**Société scientifique internationale
pour l'étude pluridisciplinaire de la Pierre Sèche / SPS**

*« Maison de l'Archéologie », 21 rue République, 83143 Le Val, France
tel (0033)(0)4 94 86 39 24 – fax (0033)(0)4 94 8649 12
email : contact@pierreseche-international.org*

Mme 'Ada ACOVITSIÓTI-HAMEAU, Secrétaire Générale de la SPS

à

M Georges VOULGARAKIS, Ministre de la Culture de la Grèce,
20, rue Bouboulinas, 10682, Athènes, GRÈCE.

*Objet : préservation de l'ensemble architectural / culturel du hameau de Volti à la localité Englouvi
du dème de Karya sur l'île de Lefkada (Îles Ioniennes)*

A Le Val, le 14 mai 2007

M le Ministre,

De passage en Grèce, j'ai eu l'occasion de rencontrer plusieurs confrères - architectes, ethnologues et écologues - qui, entre autres, ont attiré mon attention sur l'ensemble exceptionnel du hameau de Volti qui occupe le plateau d'Englouvi sur l'île de Lefkada. Remarquable d'un point de vue architectural mais aussi en tant que paysage culturel, cet ensemble mérite d'être préservé et protégé de toute contamination environnementale. L'ampleur, la qualité et l'homogénéité des aménagements et l'originalité des usages agricole (culture des lentilles) et pastoral (estive de troupeaux d'ovins et de caprins) font de cet ensemble un monument de la civilisation locale qu'il serait dommage de laisser se dégrader et s'altérer de façon irréversible.

Or, il semblerait que des aménagements touristiques importants sont en projet au cœur même de la zone sensible. Sans nier la nécessité d'infrastructures de ce type pour le développement de la micro-région, nous vous invitons à mesurer les risques que présentent les constructions de grande taille et l'installation d'un tourisme de masse pour ce paysage fragile, maintenu à travers les âges par le labeur continu des habitants et une gestion territoriale sans excès. En accord avec mes confrères de la Société internationale pour l'étude de la Pierre Sèche (SPS), je vous demande d'examiner de nouveau les projets de construction sur le site et d'être vigilant face à leurs impacts à court et à long terme aux niveaux environnemental et social. Ce n'est pas l'enrichissement à court terme qui maintiendra la population locale sur place mais le développement de la production primaire et d'un agritourisme modéré et contrôlé. Le site possède les potentialités pour un tel développement durable à long terme. Une des dernières résolutions du Parlement européen en faveur du patrimoine rural et des régions insulaires (procédure 2006/2050, INI – adoptée de 13/07/2006) pourrait aider les autorités locales à financer partiellement un projet d'étude et les premières réalisations.

Espérant que cette lettre attirera toute l'attention de vos services, je vous prie d'agréer, M le Ministre, l'expression de nos sentiments de considération.

Pour le Conseil d'Administration de la SPS,
sa Secrétaire Générale

'Ada ACOVITSIÓTI-HAMEAU

ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΝΑ ΔΟΘΕΙ ΣΤΗΝ
Υ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ.

(6574)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

ΔΗΜΟΣ Η ΚΟΙΝ. ΚΑΡΥΑΣ
ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΟΤ "ΑΓΙΟΣ ΔΟΝΑΤΟΣ"
ΟΔΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ4.....

ΑΔΕΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

ΔΙΟΡΟΦΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗ ΜΕ ΥΠΟΓΕΙΟ
(ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΓΡΑΦΕΙΑ)

Από τον ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ

1 Την από: 23-8-06 της ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ αίτηση του
που συνοδεύεται από τις μελέτες και τα λοιπά δικαιολογητικά σύμφωνα με το Π.Δ. 8-7-93
(ΦΕΚ 795Δ/8-7-1993)

2. Τον έλεγχο των μελετών για την τήρηση των πολεοδομικών διατάξεων και όλων των
κανονισμών δόμησης και έχοντας υπόψη:

α) Τα άρθρα 55 και 56 του Ν.Δ. 17/7/1923

β) Το από 8-7-1993 Π.Δ., "Περί του τρόπου έκδοσης των οικοδομικών αδειών"

ΧΟΡΗΓΟΥΜΕ

Στον ίδιο την άδεια που ζητήσε.

1. Τις μελέτες συντάξαν: μηχανικοί

α) Την Αρχιτεκτονική μελέτη: ΚΩΝΙΔΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

β) Τη μελέτη του φέροντα οργανισμού: ΚΩΝΙΔΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΛΙΒΙΤΣΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

γ) Τις μελέτες: Περιβάλλοντος, Θερμομόνωση, Παθητική Πυροπροστασία, Υδρευση,
Αποχέτευση, Τεύχη προαπολογισμού, Χρονικός προγραμματισμός, Τοπογραφικό: ΚΩΝΙΔΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

2. Επιβλέποντες μηχανικοί ορόσητων

α) Για την γενική επίβλεψη: ΚΩΝΙΔΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

β) Για την επίβλεψη του φέροντα οργανισμού: ΚΩΝΙΔΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΛΙΒΙΤΣΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

γ) Για τις επιβλέψεις: Περιβάλλοντος, Θερμομόνωση, Παθητική Πυροπροστασία,
Υδρευση, Αποχέτευση, Χρονικός προγραμματισμός: ΚΩΝΙΔΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Η άδεια αυτή ισχύει για τέσσερα (4) χρόνια

Ημερομηνία 8/1/07

Για την Πολεοδομία
Ο εξουσιοδοτημένος
Υπάλληλος

Το Πρωτότυπο φέρει ανάγλυφη σφραγίδα της Υπηρεσίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΒΡΕΤΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΕ

26450-21718

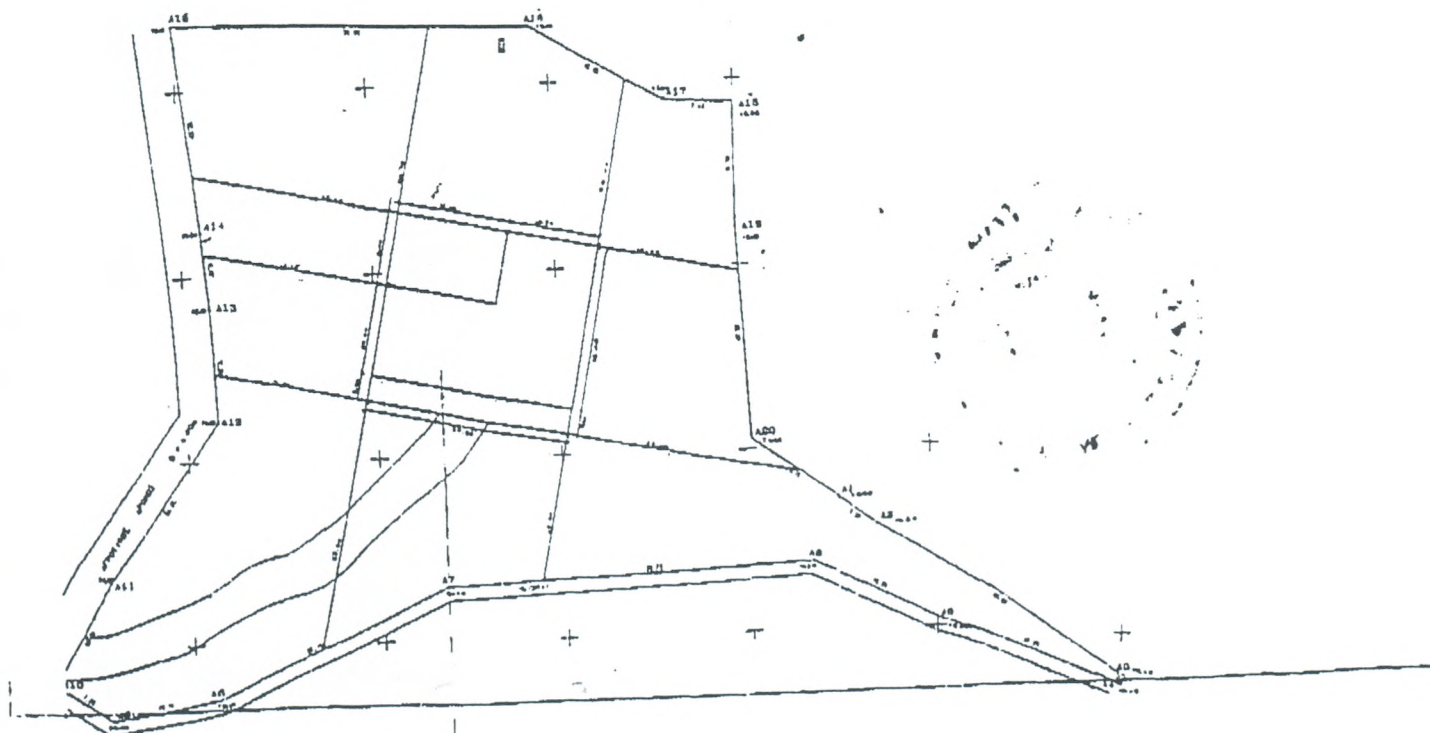
719

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ

.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
	ΕΙΔΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	
Αριθμός ορόφων			2	ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ Διαμερ. 1 δωματ. " 2 " " " 3 " " " 4 " " " 5 " " " 5 και άνω
Ολική επιφάνεια ορόφων μ2			408,25	
Καλυπτόμενη			386,35	
Επιφάνεια οικ μ2			7,50	
Υψος οικοδομής			1991,31	
Όγκος ολικός μ3			13659,39	
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ				
ΔΙΠΛΟΤΥΠΑ				
	Αρθ.	Ημερ.	€	
ΦΕΜ.	12390	20-12-06	861.94	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Συνολικό εμβαδόν. Συνολικός όγκος
ΦΕΜ.	12391	20-12-06	21.34	
ΦΕΜ.	14130	20-12-06	315.26	
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ:	11209	18-12-06	232.20	
Ι ΚΑ:				
ΤΣΜΕΔΕ				
(Προυτί/σμου)				ΔΙΑΦΟΡΑ Συνολικό εμβαδόν. Συνολικός όγκος
ΤΣΜΕΔΕ	453559	18-08-06	294.14	
ΤΣΜΕΔΕ				
ΤΣΜΕΔΕ	213166	18-08-06	6.219.03	
ΑΜΟΙΒΗ.	058102	3-11-06	4363.06	
ΑΜΟΙΒΗ.	567644	3-11-06	253.95	
ΑΜΟΙΒΗ.				

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ

Δημ. Ξιανταγυλλόπουλος
Καθηγ. Βυζ. Αρχ/ρίας

ΤΑ ΒΟΛΤΑ ΤΗΣ ΕΓΚΛΟΥΒΗΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥΣ: ΜΙΑ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κύριε Διευθυντά.

Με πολλή ανησυχία πληροφορήθηκα για το νέο κρούσμα επιχειρούμενης περιβαλλοντικής αυθαιρεσίας στο νησί σας, μάλιστα υπό τον μανδύα του γενικού συμφέροντος για τον τόπο σας. Ως παλαιός προϊστάμενος της Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων (1975-1979, 1984-1987), αλλά κυρίως ως Έλληνας και ως επιστήμονας, που επί τριανταπεντε χρόνια ασχολείται με τα μνημεία των Ιονίων Νήσων, θα μου επιτραπεί να εκφράσω τη γνώμη μου για το θέμα που προέκυψε, ως μη όφειλε.

Αυτή τη φορά θύμα (προβλέπεται να) είναι τα περιώνυμα βόλτα στον Άγιο Δονάτο της Εγκλουβής, μοναδικά στο είδος τους δείγματα της λαϊκής αρχιτεκτονικής στον επτανησιακό χώρο, που τόσο καθυστερημένα η Πολιτεία τα κήρυξε ως διατηρητέα (ΦΕΚ, τχ. Β', ΥΠΠΟ/ΔΙΑΔΙΤ/5067/3939/16.3.1999, του Υπ. Πολιτισμού). Και μόνη η προέλευση του όρου βόλτα από την ιταλική, που χαρακτηρίζει εδώ και αιώνες αυτούς τους εκφορικά χτισμένους σιρούς (δηλαδή αποθηκευτικούς χώρους σιτηρών), θα έπρεπε να είχε οδηγήσει σε αναχρονολόγησή τους από πλευράς των αρμοδίων· το δείχνουν άλλωστε και τα παράλληλα από τον πάλαι ποτέ λατινοκρατούμενο Ελληνισμό μέχρι την Κύπρο. Η νεώτερη έρευνα της κ. Ελεωνόρας Φιώρου (άρθρο της στις 16.3.2007) αναμφισβήτητα έδειξε ότι οι κατασκευές ανάγονται, το αργότερο, στην περίοδο της Ενετοκρατίας στη Λευκάδα (1684-1797), αν —προσθέτω εγώ— η απώτερη καταγωγή τους δεν ανέρχεται στην πρώτη Λατινοκρατία (1204-1470). Συνεπώς η προστασία τους από πλευράς Υπουργείου Πολιτισμού πρέπει να επανακαθορισθεί, πιστεύω, σύμφωνα με τα προκύψαντα νέα αρχαιολογικά δεδομένα και τον ισχύοντα νόμο περί αρχαιοτήτων.

Εάν έτσι έχουν τα πράγματα —δεν βλέπω να επιχειρήθηκε επιστημονική αντίκρουσή τους—, αυτά τα κτίσματα, μοναδικά επαναλαμβάνω από πλευράς χρηστικής, δομικής αλλά και ένταξης στο φυσικό περιβάλλον, θα έπρεπε να γίνουν σεβαστά από όλους, να παραμείνουν ανέπαφα, και να λειτουργούν όπως επί αιώνες. Δεν έχει καμία έννοια η κήρυξη και προστασία τους, αν είναι να μεταβληθούν σε ψευδοτουριστικές βιτρίνες υπό το προσχηματικό επιχείρημα των ενέσεων στην αγροτική οικονομία με κοινοτικά κονδύλια! Είλικρινά απορώ πώς η λεβεντιά, η οξύνοια και η ευαισθησία των Λευκαδιτών θα ανεχθεί κάτι τέτοιο!

Υπάρχουν και άλλα ζητήματα, που δείχνουν μίαν ανησυχητικά ασαφή κατάσταση, όπως λ.χ. η έλλειψη απόφασης οποιουδήποτε συλλογικού οργάνου, η διαφαινόμενη αμφισβήτηση σχετικά με την Υπηρεσία που (οφείλει να) προστατεύει τα συγκεκριμένα κτίσματα κ.ά. Οι αρμόδιοι θα πρέπει να ξεκαθαρίσουν τα πράγματα το ταχύτερο δυνατόν και να μην αφεθεί η υπόθεση στα χέρια ιδιωτικών συμφερόντων! Η προστασία του περιβάλλοντος δεν είναι ατομική υπόθεση αλλά συνταγματική επιταγή (άρθρο 24), δηλαδή καθήκον του κάθε πολίτη, ώστε να είναι εκτός συζήτησης οποιαδήποτε απειλή περί συνκοφαντικής δυσφήμισης σε όποιον τολμά να την επικαλεστεί!

Μένει τελευταία μια εξίσου δυσεύρετη, τοιλάχιστον για τον υπογράφοντα, πλευρά: η διαφαινόμενη απίθεια των Λευκαδιτών απέναντι στη συνεχιζόμενη υποβάθμιση του εξάισιου περιβάλλοντος του νησιού τους, αυτού που εξέθρεψε άνδρες επιφανείς αλλά και υπερήφανα ανυποχώρητους σε ό,τι αφορούσε την ιστορία και τη φυσική του φυσιογνωμία, σαν τον Σπυρίδωνα Ζαμπέλιο, τον Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, τον Άγγελο Σικελιανό, τον Νίκο Σβορώνο και τόσους άλλους! Δεν αρκούν, φίλτατοι Λευκαδίτες, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις και οι καθόλα αξιέπαινες Γιορτές Λόγου και Τέχνης κάθε Αύγουστο, αν τα πορίσματά τους δεν ενσαρκώνονται σε καθημερινή πράξη και διαρκή αγώνα όλων να διαφυλαχθεί σύνολη η πολιτιστική κληρονομιά, δηλαδή η ταυτότητά μας! Αντίθετα, αν παραμείνουμε απαθείς, αυτά λειτουργούν ως στάχτη στα μάτια, ως άλλοθι στα χέρια όσων θεκρούν ως "τουρισμό", και μάλιστα υψηλής επένδυσης, το

... φραπεδάκι και το "καμόκι"! Μήπως ήλθε καιρός να πάρουμε, όλοι μαζί οι πνευματικοί άνθρωποι, τη μοίρα του τόπου στα χέρια μας; Θα ακούσουμε αυτούς που ξέρουν και πονούν τον τόπο και την ιστορία του ή αυτούς οι οποίοι επικαλούνται μια ψευδεπίγραφη "πρόοδο", που περιέργως καταλήγει πάντοτε στο ατομικό συμφέρον και ποτέ στο γενικό καλό;

Η διάσωση των βόλτων της Αγίου Δονάτου δεν είναι υπόθεση της Εγκλουβής: είναι πρόκληση για όλους και για το περιβαλλοντικό και ιστορικό-πολιτιστικό άμεσο μέλλον του νησιού.

Δημήτριος Δ. Τριανταφυλλόπουλος
Καθηγητής Βιόταντης Δοκιμολογίας

